

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Uusi ilmastolaki

9.6.2022

Uudistuksen tausta

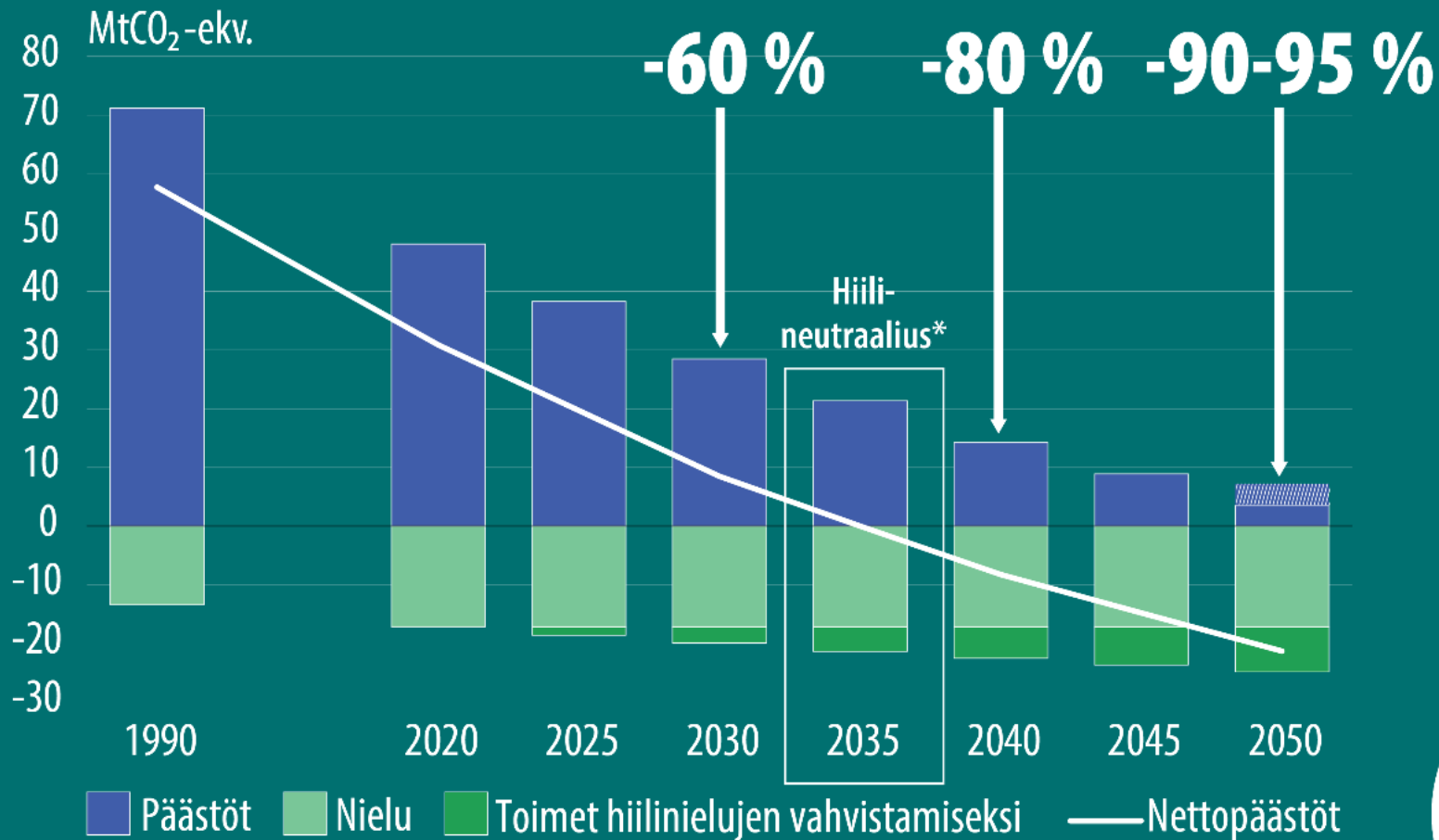
- Edellinen ilmastolaki oli vuodelta 2015
- Sanna Marinin hallitusohjelman yhtenä tavoitteena on, että Suomi saavuttaa hiilineutraaliuden vuonna 2035. Tavoitteen saavuttamisen keskeisenä keinona on esitetty ilmastolain uudistamista ja lain ohjausvaikutuksen vahvistamista.
- Uudistuksen taustalla on myös eduskunnan lausumat ilmastovuosikertomuksen kehittämistarpeesta.
- Kyseessä on kokonaisuudistus eli laki annetaan kokonaan uutena.

Uusi ilmastolaki

- Ilmastolaissa säädetään tavoitteet ja puitteet Suomen ilmastopolitiikan suunnittelulle ja sen toteutumisen seurannalle.
- Valtakunnalliset ilmastopolitiikan suunnitelmat ovat lain tärkein keino tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Uuden ilmastolain tavoitteena on varmistaa, että Suomi saavuttaa hiilineutraaliuden viimeistään vuonna 2035.
- Laki tulee voimaan 1.7.2022.

Suomen uudet ilmastotavoitteet

- Ilmastolaissa asetetaan hiilineutraaliustavoite vuodelle 2035, nielujen vahvistamistavoite ja tavoite hiilinegatiivisuudesta vuoden 2035 jälkeen.
- Uudet päästövähennystavoitteet verrattuna vuoden 1990 päästötasoon ovat:
 - 60 % vuoteen 2030 mennessä
 - 80 % vuoteen 2040 mennessä
 - 90 % vuoteen 2050 mennessä, pyrkien kuitenkin 95 %:iin
- Tavoitteet pohjautuvat Suomen ilmastopaneelin suosituksiin, ohjaavat pitkäjänteisyyteen ja velvoittavat yli vaalikausien.
- Edellinen ilmastolaki sisälsi päästövähennystavoitteen vain vuodelle 2050.

* Oletuksena, että nielujen taso on -21 Mt CO₂-ekv. vuonna 2035.

20
35

Ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmä

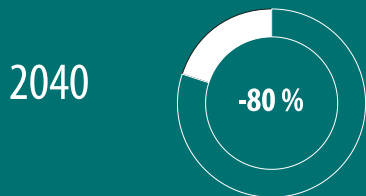
- Suunnittelujärjestelmään lisättiin uudistuksessa uusi maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma.
- Maankäyttösektorin sisällyttäminen lakiin on tärkeä uudistus, sillä sektorilla on merkittävä rooli päästöjen ja nielujen kokonaisuudessa.
- Laki sisältää jatkossa neljä suunnitelmaa, joiden laatiminen on eri ministeriöiden vastuulla:
 1. Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (YM)
 2. Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (TEM)
 3. Ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma (MMM)
 4. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MMM)

Ilmastovuosikertomus

- Keskeinen työkalu ilmastopolitiikan seurannassa.
- Sisältää tietoa:
 - Suomen päästöjen kehityksestä
 - ilmastopolitiikan toteutumisesta
 - päästövähennystavoitteiden saavuttamisesta.
- Jatkossa laki edellyttää, että ilmastovuosikertomus sisältää arvion ilmastotoimien riittävydestä seuraavan 15 vuoden ajalle.
 - Arvio tehdään laissa asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta

Uusi ilmastolaki

Päästövähennystavoitteet

Suunnittelu järjestelmä

Keskipitkän aikavälin
ilmastosuunnitelma

Maankäyttösektorin
ilmastosuunnitelma

Kansallinen sopeutumis-
suunnitelma

Pitkän aikavälin
ilmastosuunnitelma

Seuranta

Ilmasto-
vuosikertomus

Tavoitteiden
seuranta

Suunnitelmien
väliarviointi

20
35

The numbers '20' and '35' are stacked vertically in a large, white, outlined font inside a white circular shape in the bottom right corner.

Saamelaisten oikeuksien edistäminen

- Ilmastolain ja sen suunnittelujärjestelmän tavoitteena on osaltaan turvata saamelaisten edellytykset ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.
- Saamelaisten oikeudet tulee ottaa huomioon ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelussa.
- Lisäksi ministeriöille tulee velvoite neuvotella saamelaiskäräjien kanssa suunnitelmia valmisteltaessa.

Saamelainen ilmastoneuvosto

- Ilmastolailla perustetaan saamelainen ilmastoneuvosto, joka on uusi riippumaton asiantuntijaelin.
- Neuvostossa on saamelaisen perinteisen tiedon haltijoita ja edustus keskeisiltä tieteenaloilta.
- Neuvoston tarkoituksena on tukea ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelua ja tunnistaa saamelaisten oikeuksien kannalta keskeisiä kysymyksiä.

Suomen ilmastopaneeli

- Suomen ilmastopaneeli on tieteellinen asiantuntijaelin.
- Paneelissa tulee olla edustus eri tieteenaloilta.
- Paneelin tehtävänä on tuottaa tietoa ilmastopolitiikan suunnittelua, toimeenpanoa, seurantaa ja päätöksentekoa varten.
- Ilmastopaneelin toimikausi on neljä vuotta.

Ilmastotoimien oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys

- Ilmastolain ja ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmän tavoitteena on osaltaan varmistaa ilmastotoimien oikeudenmukaisuus ja kestävä kehitys.
 - Oikeudenmukaisuudella tarkoitetaan esimerkiksi reilua siirtymää. Tavoitteena on, ettei vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisestä koituisi kohtuutonta rasitetta millekään väestöryhmälle.
 - Kestävän kehityksen varmistamisella tarkoitetaan yleisesti hyvien elämisen mahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville.

Ilmastolain nojalla annettavat asetukset

- Ilmastolakiin sisältyy kaksi asetuksenantovaltuutta.
 1. Ensimmäinen liittyy Suomen ilmastopaneeliin. Valtuuden nojalla voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmastopaneelin tehtävistä ja kokoonpanosta asetuksella.
 2. Toinen liittyy saamelaiseen ilmastoneuvostoon. Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä muun muassa saamelaisen ilmastoneuvoston tehtävistä, kokoonpanosta ja toimikaudesta.
- Asetukset on tarkoitus antaa vuoden 2022 aikana.

Ilmastolain täydentäminen

- Kuntien ilmastosuunnitelmien laatimisvelvoitetta ja muutoksenhakua koskevaa hallituksen esitystä valmistellaan ympäristöministeriössä.
- Esitys täydentäisi ilmastolain kokonaisuudistusta.
- Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2022.

Lisätietoa ilmastolaista:

[Hallituksen esitys ilmastolaiksi](#)
(HE 27/2022 vp)

[Valmistelun materiaalit hankeikkunassa](#)

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET